

Intelligence et Malice

Laakáári na lóni bɔɔɔɔnɔ́, bɔɔɔɔ nɛ́, baabá bɔ́nyoó ge. Lóni sɔ́sɔ́ umú waagɔ́lɔ́ ná laakáári, laakáári sɔ́sɔ́ umú waagɔ́lɔ́ ná lóni, báa ngbeére yowú-daá ge bɔ́we, báa ngbeére yowú-daá ge bɔ́we. Nge wíre kɔ́na nɛ́ ní, lɔ́sɔ́ sɔ́ ɔ́lɔ́ nɛ́ Lóni ɔ́lɛ́ weedéé kɔ́yaku, waagurú ɔ́dɛ́e kɔ́yaku nɛ́, woobó nɛ́, alú naáru wánnyám bɔ́sááni kumé. Nge waagámú bɔ́saawú kumére, ɔ́dekévere yoo, ɔ́kpɔ́ bɔ́saawú ikégbéná, weegégbéná nɛ́ ní, umú dɔ́dɔ́ sɔ́ ɔ́yá nɛ́ kumére ge waayá dɔ́dɔ́.

Aayí, nge sɔ́sɔ́ umú waagázu baaganáa sɔ́sɔ́ a bɔ́gée kɔ́yaku kífalú umú iboná liideé, nge wenbá dɔ́dɔ́ baamu cé nɛ́ belé dɔ́dɔ́ sɔ́sɔ́ a bɔ́gée baayá kɔ́yaku. Ngú lɔ́sɔ́kalumbási dɔ́dɔ́ waamu bidéé kɔ́yaku bɔ́saawú boboná sɔ́ bakáya , kumére dɔ́dɔ́ nbilé, bilé buríŋa buzumáa.

Aayí, bɔ́ɔ́ɔ́, budála bidéé kɔ́yaku nɛ́ ní, waagurú ibó lɔ́sɔ́kalumbási-dée kɔ́yaku, yaa weedéé ɔ́bɔ́saawú liideé múu nbilé ! Waadála nɛ́, bɔ́we bɔ́nyoó, a weegbí kana, ɔ́lɛ́ sɔ́sɔ́ mádámúná bɔ́saawú, a weegbí kana kelé sɔ́sɔ́ mádámúná bɔ́saawú.

Tɔ́ɔ́, ngú sɔ́rɔ́ŋa sɔ́vulumáa, wánlám nɔ́nɔ́nɔ́ na ɔ́tlɔ́lɔ́ sɔ́sɔ́ ceení waamuná, nge waawú. Wɔ́ɔ́ɔ́nɔ́ nɛ́ ge woobó ɔ́na Laakáári, Laakáári, ɔ́sɔ́ ɔ́ŋ, beé móóbó kɔ́yaku keɔ́de-wɔ́rɔ́ nɛ́, máágámú bɔ́saawú kumére kɔ́yaku-daá. Mɔ́sɔ́gbɔ́ mɔ́ɔ́ɔ́nɔ́, méégégbéná nɛ́, mɔ́sɔ́gbɔ́ meɔ́de lɔ́sɔ́kalumbási kɔ́yaku, móóbó dɔ́dɔ́ nɛ́, naáru waamu kumére dɔ́dɔ́ ɔ́sɔ́ ma sɔ́sɔ́ kɔ́yaku.

Móóbó sɔ́ magámú liideé nɛ́, a méégbí ceení, ceení sɔ́sɔ́ bɔ́dekée umú, a méégbí ceení, ceení sɔ́sɔ́ bɔ́dekée umú. Nna ge Laakáári sɔ́sɔ́ anháan, mɔ́sɔ́dɔ́ sɔ́sɔ́ mɔ́sɔ́ Laakáári mééjézi nya lóni ge nyónjɔ́lɔ́! Lóni ɔ́sɔ́ kéyi, nyɔ́sɔ́ lu nna, nyɔ́sɔ́ nyéégíti njezi mɔ́sɔ́? Mɔ́sɔ́ Lóni na nvéeri sɔ́sɔ́ nyɔ́sɔ́ Laakáári nyééjézi mɔ́sɔ́? Nge ɔ́lɛ́ sɔ́sɔ́: oo, nyɔ́sɔ́dɔ́ sɔ́sɔ́ médecezi nya, nyóóbóná bɔ́saawú ngáya nɛ́, bo ngámú nyédée liideé lɔ́sɔ́kalumbási-jɔ́! Nge sɔ́sɔ́ cíyi, weeze ge tífe we, umú ɔ́wená, umú ɔ́deé lóni, umú ɔ́véyi lóni ge umú waanúŋ umú ibó kɔ́yaku-daá?

Aayí, nna ge Laakáári sɔ́sɔ́ ɔ́ɔ́ ɔ́feé, nyédée bɔ́saawú, mɔ́sɔ́ mánganáa kɔ́ mɔ́ɔ́ɔ́nɔ́ nya, ɔ́sɔ́ nyɔ́sɔ́ nyéngítí ngáná médeé bɔ́saawú, ngɔ́nɔ́ mɔ́sɔ́ Lóni?

Nge Laakáári waagurú, ɔ́lɛ́ waadála nɛ́ ní, nge ɔ́lɛ́ woodu agbógbó, nge ɔ́lɛ́ waayáa lɔ́sɔ́kalumási ríŋa. Sɔ́rɔ́ŋa sugɔ́nɔ́ nɛ́ ge sɔ́sɔ́ tɔ́ɔ́, míídála? ɔ́sɔ́ ɔ́ŋ, míídála? ɔ́sɔ́ ɔ́ŋ.

Nge ɔ́sɔ́ tɔ́ɔ́, ɔ́deé wúro weegédíríná ma, umú ɔ́zɔ́lɛ́e umú sɔ́ ɔ́sɔ́ mídáa wúro. Weení ɔ́wená bɔ́saawú kífeŋgi waanyára sɔ́ ɔ́sɔ́ nɛ́, ɔ́lɛ́ ge umú wánzi kowuráti. Nge kana kaaján kɔ́kɔ́dɔ́ kadɔ́, mɔ́sɔ́ mɔ́wená bɔ́saawú, háli keɔ́de-wɔ́rɔ́ ge máámú kɔ́ médefe tɔ́ kiliideé. aŋ ngɔ́nɔ́ bɔ́saawú kúŋ, nján nvére bɔ́saawú liideé, nján ndíni nyaríti liideé, maján moboná, bacán banyára nya kɔ́ magábísíná nya. Nge kelé keedé kekézélí bɔ́saawú kɔ́kpɔ́ kɔ́kɔ́nɔ́ kecéle Laakáári. ɔ́selí nyaríti liideé ɔ́lɛ́ wɔ́ɔ́dɔ́ sɔ́ ɔ́tɔ́nɔ́ nɛ́ ɔ́tɔ́nɔ́, kekézélí bɔ́saawú liideé waamu nɛ́ ɔ́tɔ́sɔ́. Nge Laakáári weegézélí bɔ́saawú, ɔ́lɛ́ waadála nɛ́ ge ɔ́lɛ́ sɔ́sɔ́ nyɔ́sɔ́ Lóni, nyɔ́sɔ́dɔ́ sɔ́sɔ́ nyáágíli mɔ́sɔ́ Laakáári nɛ́, nyóóbó nɛ́ nyáágádíli tɔ́? ɔ́sɔ́ aayí. ɔ́sɔ́ tɔ́ɔ́, beé nyédée kpíná, háli dɔ́sɔ́ dɔ́dɔ́ dɔ́ógúti dɔ́bɔ́sɔ́ dɔ́kóyúu rííba ɔ́jɔ́. Ée, Lóni wɔ́ɔ́ɔ́ dɔ́ tɔ́mm..., ɔ́beéna Laakáári,

ibeéna Laakáári, ibeéna Laakáári né, ngú weení ge laakáári-dúu bilé. Lóni ge alééré, laakáári-dúu ge alú kúbóní bilé, bónyoo ku bilé.

Tóo, aayí, bɔɔgóni beté né ní, Lóni waabáázi sisi Laakáári tecézí umú péń tilé tijó, bika bóńgóná yi tina tiríja, isi idecezi yi. Óo, nge bɔɔgóni babamáa dɔdɔ, bú aléere umú ge bánýaa Lóni bilé yoo, igoo ge ivoo bilé laakáári-dúu bilé. Babamáa, babamáa, babamáa babamáa dɛé né, lsóo si ilá né, boobó bɔmɔɔná kúbóní naáru; nyányi caanawú sósóni bánlám ti bilé né, dájaa ilé waalizi ilé idée dóm ilé wánlám sósówú né ilé waadulú tékpéti dɔ biyebéena, aayí, bú ilé waaján ikána né, bidée sáa bú ilé waasi ti.

Bú waaján ikána bugɔdɔo né ge bú waaján iyáa, naaná, naaná bee dóm, naaná, naaná bee dóm? Nge dɔgɔo waaján inyúú iwelée sisi kpédi nzú dɛfɛe, kpédi nzú dɛfɛe, siy bilé. Nge dɔgɔo wɔɔgɔgbɔo kɔjɔj, dɔgɔo wɔɔgɔgbɔo kɔjɔj, wónɔjɔj, waaján itála né ge waaján iboná igutoluú icán itoná sósówú sisi kpunjúlu-kpunjúma, kpunjúlu-kpunjúma.

Dom umu, kutoluú ge bángunáa yi, háli ilá bité, bika bú síhée ibeéna, beedé né ge sisi bo dɔdɛe, bo dɔdɛe too. Bú ilé izumáa, bú, ilé dɔdɔ izumáa, ilé waasi ti bidée sáa né ní.

ljóo sisi (wánmanáa) bú laakáári nбилé, ínnaamú né, weegbedí si idi bú nбилé, bú tatilí ta ti bilé né ní, sisi bo dɔdɛe máágú yi, bo dɔdɛe máágú yi, bo dɔdɛe. Babamáa, babamáa né ní, wíre kina lsóo si icéeri né, bú wéngedɛé né, ilé iriké, ilé wɔmɔɔná bilé dɔdɔ. Bú waagáná bilé né ge sisi dóm ceení, keɛe-wóró mána naaná né, kutoluú ge waaguná yi, kutoluú ge si maguná yi dɔdɔ. Waaján ikɔgbɔo kɔjɔj, waaján itisi kutoluú sisi: yaa keɛe-wóró kutoluú ge naaná waaguná nya ya, mós dɔdɔ mángunáa nya kutoluú, mós dɔdɔ mángunáa nya kutoluú. Éée, aayí, ménveerím nya né, bú waalá bilé né, bú waanú bidée níni, bú waanú bidée níni né sisi asée mós ge naaná wónduulím wángunáa kutoluú dómáa? Héhi, a béndɛé dɔ ge baana, bú sisi béyele umú iku, kós sisi béyele umú iku, baríja bánnú bidée níni né ní. Bidée baɔáare weeyelená leleedɔ aléewá na bɔgɔnáa badánjaa babá banú damá né nбилé, bánvusunáa damá bánnyasi damá né nбилé. Dom kúɔm umú, ngú baríja banyí bidée níni, dɔgɔo ilé izoolée bilɔɔná yi, bú ilé izoolée bilɔɔná yi, bidée yowú ge báa ngebeere bónyoo bilé.